

Pirmieji ligoniai Korejoj gražinti. Šeštadienį derybos dėl kitų belaisvių likimo. Negrįžtančius siūlo kelti į Šveicariją.

Koreja. — Balandžio 20 Korejoje pradeda keistis ligoniais ir sužeistaisiais belaisviais. Komunistai turės gražinti per dieną po 100, o sąjungininkai po 500. Pirmomis partijomis jau pasikeista. Tarp gražintų yra 30 amerikiečių.

Derybos dėl kitų belaisvių likimo komunistai pasiūlė atnaujinti balandžio 25. Komunistai sutiko, kad būtų gražinami tik tie, kurie to norės. Visi kiti turi būti perduoti trečiai neutraliai valstybei, kur spęstų belaisvių likimą. Sąjungininkai su šiuo siūlymu, atrodo, sutinka, nes sąjungininkų buvo pasiūlyta tokiu neutraliu kraštu laikyti Šveicariją. Komunistai dėl to nieko neatsakė. Tas ir kiti klausimai, bus aptarti derybose.

Iš 132,000 belaisvių, kurie yra patekę sąjungininkams, 50,000 atsakė grįžti pas komunistus.

VEL SUKILO BELAISVIAI
Koreja. — Belaisvių stovykloje Yoncho saloje, į pietus nuo Korejos, komunistai belaisviai vėl sukilo. Užmušti 4, sužeisti 45. Sužeistieji bus priskirti prie gražintinų.

DYKUMOJE surasta paklydusi, sušalusi ir išalkusi trijų metų mergaitė Anna Marie Woodruff, kurios leiskota iš valandų. Ji buvo išėjusi iš Vietorville miestelio Kalifornijoje.

ANGLIJA SUMAZINO MOKESCIUS

Londonas. — Anglijoje asmeninių pajamų, apyvartos ir pramonės mokesčiai sumažinti. Asmuo su žmone ir vaikais, turintis metinių pajamų 1400 dol., dabar mokės 39,40 dol., dabar 32,80 pajamų mokesčio. Mokesčiai sumažinti ypač tiems gaminiams, kurie gali būti eksportuojami. Tačiau mokesčiai dar vis lieka aukštesni nei Amerikoje.

Ateinantiems metams biudžetas numatomas 4,259,000,000 svarų (apie 12 milijardų dol.).

PERSIJOS ATSTOVAS PRIE VATIKANO

Teheranas. — Persija užmezgė diplomatinis santykius su Vatikanu, paskirdama prie Vatikano savo atstovą — tą patį, kuris yra Šveicarijoje.

Ar japonų politika nūsikus nuo Amerikos

Tokio. — Balandžio 19 Japonija išsirik naują parlamentą. Senasis buvo paleistas, kai jis pareiškė nepasitikimą vyriausybei dėl jos proameri-

koniškos politikos. Iš 1027 kandidatų išrinkti 466 parlamento nariai.

Iš didžiųjų miestuose suskaičiuotų balsų buvusi valdžioje liberalų partija su min. pirmininku Yoshida prieky te gavo 179 atstovus, o kitos partijos drauge 242. Nors dar prisidės 45 atstovai, bet jie nieko nenulems. Tokiu būdu buvusioji vyriausybė, kuri buvo laikoma palanki Jungtinių Valstybių politikai, pralaimėjo.

Washingtonas. — Norėdama paskubinti Europos kariuomenės susidarymą, JAV sutinka prisimti tris ketvirtadalius visų jai reikalingų lėšų.

Žinios apie Vliko paskutinius nutarimus

Seniai nebuves Vliko posėdis įvyko balandžio 10-12. Spaudoje praneštas L. Vienybės Sąjūdžio atstovas V. Literškis nedalyvavo. Kai kurios grupės laikosi nusistatymo, kad L. Prapuolenis išstojo iš Vliko ne asmeniškai, bet viso Sąjūdžio vardu, tad jo grįžimas turi būti svarstomas kaip naujos organizacijos priėmimas. Klausimas liko atviras ir atidėtas.

Posėdyje nutarta atsakyti nuo Vliko įgaliotinių ir bendradarbių kituose kraštuose. Amerikoje tokiu ypatingu Vliko bendradarbių lig šiol buvo V. Sidzikauskas.

Panaikintas Vykd. Tarybos nutarimas, kuriuo lig šiol buvo draudžiama be specialaus VT nutarimo vyksti tarnybinių kelionių. Tuo nutarimu buvo svaržyta užsienio reikalų tarnybos valdytojo iniciatyva, ypač santykiuose su Bonna. Dabar Bonnos vyriausybės savo ruožtu prisistatė min. K. Škirpa iš Washingtono, kur jis dirba Kongreso bibliotekoje.

Pasitarimas su min. St. Lorzaičiu, turėjęs įvykti balandžio 15, neįvyko. Pastarasis lig šiol dar neatsakė į Vliko pasiūlymus, padarytas 1952 m. lapkričio mėn.

Laukia dabar Maskvos atsakymo

Eisenhowerio taikos programoj išlaisvinimas nėra pamirštas

Washingtonas. — Pasaulis tebegyvena įspūdiams, kuriuos paliko prez. Eisenhowerio kalba, pasakyta balandžio 17 Amerikos redaktoriams. Joje prezidentas atsakė į Sovietų sustiprintą taikos ofenzivą.

Jis pabrėžė: Sveikiname kiekvieną garbingą taikos aktą. Bet norime, kad taikos siūlymų nuoširdumą ludytų ne žodžiai, bet darbai. Taikos sutarties pasirašymas su Austrija, šimtų tūkstančių karo belaisvių iš antrojo pasaulinio karo metų gražinimas jau būtų toks nuoširdumo ženklas.

Kelio į taiką yra keli tarpai. Pirmas didelis žingsnis tame kelyje būtų padaryti garbingas paliaubas Korejoje ir pradėti derybas dėl vieningos Korejos; leidžiant pasisakyti laisvais rirkiniais patiems gyventojams.

Turima galvoje čia, kad ir tiesioginė bei netiesioginė Sovietų veikla prieš Indokinijos bei Malajų saugumą turi būti nutraukta. Toliau, nekludyti kurtis Europos bendrumenei, įsijungiant į ją laisvai suvienyti Vokietijai su vyriausybe, šrintka laisvuose ir slaptuose rinkimuose.

Šita laisva bendruomenė ir visiška Rytų Europos tautų nepriklausomybė padarytų galą dabartiniam nenatūraliam Europos suskaldymui.

Kai šiais darbais būtų parodytas Sovietų nuoširdumas, Jungtinės Valstybės siūlytų visam pasauliui susimažinti apsiginklavimo našta. To nusiginklavimo e'gai siūlė sutarti penkis punktus:

1. apriboti visų valstybių įvairių rūšių kariuomenės jėgas;

2. apriboti karo reikalams medžiagų gamybą;

3. įvesti tarptautinę kontrolę atominės energijos gamybai;

4. apriboti ar uždrausti kitų didelės naikinamosios galios ginklų gamybą;

5. leisti Jungt. Tautų organams prižiūrėti susitarimų vykdymą.

Baigdamas klausimus kreipėsi į Sovietus:

Ar Sov. S-gos vadovybė yra pasiryžus padaryti lemiamos įtakos komunistiniam pasauliui, kad Korejoje taikai nebūtų kliudoma?

Ar ji pasiryžus pripažinti kitoms tautoms, tarp jų ir rytų Europos, teisę laisvai pasirinkti savo valdymosi formą?

Ar ji pasiruošus darbais bendradarbiauti nusiginklavimo pasiūlymais?

Prezidento Eisenhowerio kalbai pritarė visi vakarų pasaulio

Amerikoje ją gyrė ir respublikonai ir demokratai. Spauda visa teigiamai įvertino. Eisenhoweris esą vėl perėmęs iniciatyvą taikos ofenzyvoje. Valstybės sekretorius Dulles pareiškė, kad taikos pasiūlymas negali sukliudyti dar didesnio pasiruošimo ir šaltojo karo veiklos.

Komunistai užpuolė naują valstybę

Indokinija. — Žodžiais skelbdami taiką, komunistai iš Indokinijos perėitą savaitę užpuolė naują valstybę — mažutę Laos karalystę, kuri yra sąjungoje su Indokinija. Laos ir Prancūzijos kariuomenė užpuolikams pasipriešino. Eina kovos.

VIETOS GROMYKO MALIKAS

Londonas. — Maskva savo atstovą A. A. Gromyko iš Londono atšaukia ir skiria jį užs. reik. ministerio Molotovo pavaduotoju. Kitas pavaduotojas yra Višinskis. Gromyko vietoj bus J. A. Malikas, kuris buvo užs. reik. ministerio pavaduotojas.

Ką galvoja apie Baltijos valstybes?

Aiškindamas prezidento kalbą, "Daily News" pasakė: ji reikalaujanti iš Malenkovo paleisti iš vergijos Lenkija, Čekoslovakiją, Vengriją, Bulgariją, Rumuniją ir Albaniją ir "gal būt net Baltijos valstybes — Latvija, Estija ir Lietuva".

Toks "gal būt" sukėlė ne vienam susirūpinimo. Tenka patirti, kad latvių atstovai lankėsi Valstybės Departamente, teiraudamiesi, kaip reikia suprasti tą rytų Europą, ar čia turima mintyje Baltijos valstybės. Jiems atsakytą teigiamai.

N. Y. Times aiškina: sunku tikėti, kad jie (Sovietai) su tikty su visiška Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos ir Bulgarijos nepriklausomybe", nutylėdamas Baltijos valstybes ir Albaniją. Tame pat puslapy yra paveikslas su įrašais valstybių, iš kurių Sovietai turėtų pasitraukti. Jame Baltijos valstybių taip pat nėra. Bet pirmame puslapy žemėlapy Baltijos valstybės žymimos kaip ir satelitai.

Sveikinimas Prezidentui

Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Prezidiumas pasiuntė sveikinimą prezidentui Eisenhoweriui už jo kalbą, kurioje pabrėžė reikalą, kad sovietų okupuoti kraštai turėtų pasirinkti valdžios formą ir Europą būtų atstatyta teisiniais pagrindais.

Bostonas. — Vokietijos kanc. Adenaueris jau baigė savo kelionę po Ameriką ir iš čia išskrido namo.

KOMUNISTŲ KARIAI, sužeisti ir ligoti, gabenami į laivą Pusan uoste, iš kur jie bus nugabenti į Pannunjom iškeitimui ir sąjungininkų sužeistus karus.

LT. GEN. WILLIAM K. HARRISON (kairėje), sąjungininkų komisijos taikos paliauboms pirmininkas, ir Gen. Edgar C. Glen, tariasi Musan vietovėje, kur bus pasikeičiama sužeistaisiais belaisviais.

PARODOJE IŠSTATYTOS SVAJONĖS

Girdime, kaip šiandien visur politikai šaukia, reikia apie taiką ir tuo pačiu metu alkūnėm vienas kitą stūmdu — jiems per mažą vietos žemėje. Nebe sutelpta. Mokslininkai įkinkyti, kad surastų kelius į kitas planetas. Gal kolonijom?

Ką jie surado ir kas tebėra tik svajonės, mėgins atvaizduoti paroda Vokietijoje, Diusedorfo mieste, gegužės 16-23 dd. Ji bus pavadinta "Raketos visatoje" ir parodys žmogaus pastangas visatą užkariauti. Viename skyriuje ten jau išstatyti modeliai to, kas jau sukurta ir turima. Ten yra pirmas sprausminis benzinu varomas lėktuvas, pakilęs nuo žemės 1939 m. Yra pirmas raketinis lėktuvas, pradėjęs skraidyti 1944 ir k. Utopijos arba svajonių skyriuje stovi modeliai raketų į aukštį, raketiniai tolumojo skraidymo lėktuvai, kabina į visatą, visatoj keliaujantiems drabužiai ir t.t. Taigi svajojama apie stotį erdvėje be oro. Ten keleiviai iš žemės pasilsėtų ir galėtų toliau į mėnulį ar Marsą keliauti.

Fantazijos sukurtas modelis ją vaizduoja kaip žemės satelitą 1730 kl. aukštyje. Jis skrieja apie žemę 25,000 kl. greitumu ir per dieną žemę aplekia 12 kartų. Iš satelito pasiekti mėnulį tebus 5 dienų kelionė raketą, kuri šaus po 31,400 kl. per valandą.

Tik kaip tą satelitą ten erdvėje patupdyti? Reikisį įvairias raketas nuvaruoti radaro pagalba ir ten jas sumontuoti... Amerikoj dirbąs raketų specialistas vokietis Werner von Braun sako, kad tokio satelito pastatymas atsiesis tik

ties, kiek vidutiniško karo videna diena — 4 su puse milijardus DM, arba 1 milijardą dolerių.

Nereikia sakyti, kad to niekad nebus pasiekta, kalbėjo susisiekimo ministerijos direktorius Brandt, ryšium su ta paroda. Šiuo laiku yra dalykai, kuriuos galime ir mažiau galime, — tęsė jis. Tarp galimų jis minėjo pašto raketą, kurios pristatys pašta iš Europos į Ameriką per porą valandų. Minėjo raketą, kurios radaro vairuojamos galės apskristi mėnulį ir nufotografuoti lig šiol nepažįstamą jo veidą. Minėjo taip pat atominius lėktuvus, kurie su puse kilo uranumo galės apskristi žemelę aštuonis kartus.

Kas šiandien atrodo utopija, nereiškia, kad rytoj tai nebus tikrovė. Sunkiai atrodė imanomi lėktuvai, o pereitis metais tarp Europos ir Amerikos lėktuvais Atlantą perskrido 440,000 o laivais perplaukė tik 300,000.

Bet šiandien vistiek utopija, kad išgirsti tauškant stewardesė: "Prašau apsilikti erdvės palaidinuką ir sėsti į visatos kabina, į mėnulį pakylam po 2 minučių. Poilsis bus "žemės pludėje" (satelitas nebus varojamas, nes jis susijęs su labai liūdnamis atsiminimais)... Taigi skrendam pasilsėti nuo politikų, kurie žemę padarė per siaurą. Tik visa bėda, kad vėl priklausys nuo politikų, ar jie leis mėnuliui naudotis week-endams ar visą jį išnuomos Coca Cola reklamoms, ar gal tik įstaisys ten strategines bazes.

Dekanozovas dabar jau Gruziją valo

Maskva. — Gruzijos respublikoje valoma partija. Buvęs Gruzijos saugumo ministeris gen. Rukhadze, kompartijos sekretorius ir grupė jo draugų suimti. Naujasis min. pirmi-

ninkas paskelbė, kad suimtieji buvo sukisę į kalėjimus nekalnus darbininkus. Keli iš jų dabar ne tik paleisti, bet išskirti ir į aukštas valdžios vietas. Naujasis min. pirmininkas V. M. Bakradze atsisaukime taip pat garbino tikrąjį Gruzijos sūnų dabartinį vidaus reikalų ministerį Beriją. Naujos vyriausybės vidaus ministeriu paskirtas V. G. Dekanozovas, kuris 1940 organizavo Lietuvos prijungimą prie Maskvos.

Madridas. — JAV laivyno, kurio bazė yra Viduržemio jūroje, keli laivai atvyko draugiško vizito į Barceloną šiesiems dienoms.

Grįžęs iš Lietuvos pasakoja (2)

Mane išgebėjo vodka

Daugel valandų važiuom, ligi pasiekėm kolchozą.

Atrodė kaip didelis dvaras. Gyvenamasis namas buvo mūrinis ir raudonas su daugeliu langų ir turėjo plytelių stogą. Prieš jį buvo didžiulis klounas. Į kairę ir į dešinę tarp abiejų trobesių buvo milžiniški tvartai. Visi namai sudarė keturkampį. Gyvenamajam name buvo didieji kolchozo ponai. Visų vyriausias buvo priedsedatėl (pirmininkas). Jis turėjo 10 buhalterių, 4 milicininkus, vieną gyvulių daktarą, stalių, kalvį, vežėją. Tvirtuose buvo 200 arklių, 25 traktoriai, 1000 karvių, kiaulių, avių, ožkų ir daugybė vištų. 7000 ūkininkų dirbo kolchoze, bet gyveno pirkelėse ar kaimuose. Priedsedatėl su šeima galėjo naudotis didžiojo pastato dviem kambariais ir turėjo net tikrą fotelį, nes jis buvo didis ponas. Kitos šeimos čia turėjo tik po vieną kambarį.

(Vienam to namo kambarį gyveno ir Juri Kornilovo šeima — jo tėvas, vadinamas die-duška, motina — babuška, žmona, kurią jis vis vadindavo matka, ir durkelė Nina, taip pat 10 metų, kaip ir Guentheris. Pats Juri Kornilov buvo čia atkomandiruotas atostogų. Čia berniokas praleido dvejus metus, priimtas kaip tikras sūnus.)

Pirmom dienom nedrįsau nosies iškūsti iš kambario. Iš Juri mokiausi rusiškai ir po poros savaitių aš jau supratau matušką ir kalbėjau su Nina;

kas savaitę ėjo lengviau. Juri sykį per mėnesį važiuo į miestą pinigų atsiimti. Jis gavo 2000 rublių. Milicininkas gaudavo tik 800, o buhalteris 1200. Bet priedsedatėlis buvo už visus aukštesnis, jis gaudavo 3000.

Juri darėsi labai neramus. Juri vaikščiodavo aplink, nieko nekalbėdavo, ir jo veidas buvo rūstus. Paskui jis imdavo keiktis ir griebdavosi degtinėmis, iki matka atimdavo iš jo rankų butelį. Jis jį tai matkai nesakydavo nė žodžio. Vieną vakarą visi sėdėjom apie stalą; matka rengė arbatos; ji kalbėjosi su Juri; kartais visi kasydavomės kai jau per daug būdavo kandžios utelės. Staiga įeina į kambarį mažas storas žmogus, išblyškusių veidu ir storom lūpom, su raitello kelnėmis, su čebatais ir su revolveriu pakabin-tu. Greitai sumėčiau, kad

tai priedsedatėl.

"Draugas Kornilov", sako priedsedatėl, "tu turi sūnų." Ir pažiūrėjo taip pajuokiamai. Juri pamažu atsistojo ir pradėjo kalbėti apie vodką — kad jis dar turi bonką geros vodkos. Priedsedatėlis atsistojo ir su Juri gėrė. Matka ir Nina nuo stalo pasitraukė. Aš likau prie Juri sėdėti, nes jis po stalu mane sulaukė prie jo likti.

"Kuo tu vardu?" paklausė mane priedsedatėl. "Genia, pone", išstėnėjau. Juri pastatė dar vieną bonką prieš priedsedatėlį. Priedsedatėl pasižiūrėjo į bonką ir pasidarė labai

draugiškas. "Genia yra geras vardas", sakė jis; "Geras rusiškas vardas." Paskui pakilo ir išėjo. Bonką pasiėmė su savim. Juri buvo labai linksmas. Matka taip pat. Aš tai pastebėjau. Paskui, kai die-duška su babuška atsigulė ant pečiaus, kur jie miegodavo, kai matka mane ir Niną paguldė į lovą, kurioje mudu drauge miegodavom, — girdėjau, kaip Juri matkai sakė: "Matka, dabar viskas gerai, ir mes Genią galėsime pasilaikyti." Nuo tada galėjau išeiti į lauką ir žaisti su kitais vaikais.

...Žiemą buvo šalta ir daug prisniogo. Priedsedatėl per radiją paskelbė, kad buvo 45 laipsniai žemiau nulio. Su Nina ir kitais vaikais žaisdavau daugiausia arklių tvirtuose. Ten buvo šilta, ir mes žaidėme "šnipą ir komisarą".

Kaip die-duška nuėjo į kolchozą

Žiema greitai praėjo, ir su pavasariu atėjo Velykos. Tai buvo šventė. Nina ir aš gavome po 30 kiaušinių, kuriuos matka margai nudažė. Po pietų Juri išsidėjo visus ordenus ir su die-duška išgėrė butelį vodkos; pakui dar butelį. Staiga die-duška virto laukinis ir ėmė akim vartyti. Ir dabar jis ėmė kalbėti, o aš visa girdėjau. Jis pasakojo, kaip jis turėjo didelį malūną, kurį norėjo palikti Juri. Jis buvo turtingiausias žmogus apylinkėje ir kadangi jis pyliavas laiku atiduodavo, tai valstybė nieko jam negalėjo padaryti. Kai jau Juri buvo

AKIHITO, Japonijos sosto įpėdinis, vykdamas į Londoną — į karalienės Elzbiotos II karūnaciją — pr-keliavo pro San Francisco, kur jis užsisakė buvo "karališkus pietus" — "hot dog."

karė, pas die-dušką atėjo du valdžios žmonės ir pyliavas padvigubino. Die-duška jau negalėjo ištesėti, ir jie paėmė malūną, o die-dušką su babuška, matka ir Nina pasiuntė į kolchozą. "Jei ką turi, tai tau atims. Jei nieko neturi, tai nieko ir negausi", pasakė die-duška, nusispyrovė, trenkė kumščia į stalą ir keikėsi, iki supykus matuška atėmė nuo stalo butelį.

(Bus daugiau)

Apie vokiečių pažiūras į Klaipėdą ir Lietuvos aukšą

SPAUDA

Eltos Informacijos balandžio 10 rašo: "Vokiečių vyriausybė Klaipėdos krašto klausimo lig šiol niekur nekelia. Taip pat ir vakarų Vokietijos vokiečiai juo mažai ir nevienodai pasireiškia. Žemėla-piuose kai kur Klaipėdos kraštas priskiriamas prie Vokietijos, kai kur prie Lietuvos. Tačiau pabėgėlių spaudoje, šventėse, susirinkimuose ir minėjimuose klausimas pastatomas visai kitaip. Ten griežtai ir be sąlygų Klaipėdos kraštas skelbiamas vokiečių žeme ir Vokietijos dalimi. Daugely Vokietijos miestų paskelbtos "Memeler Strasse" ar "Memellandstrasse". Manheimio miesto tarybos administracinis skyrius 1953 m. kovo 10 d. posėdyje vienu balsu sutiko būti Klaipėdos miesto ir klaipėdiečių kūmu (Patentstadt). Ten ateityje vyks vokiečių sąskrydžiai, bus komplektuojamas Klaipėdos archyvas, steigiamas klaipėdiečių vaikų našlaitynas, ten numatomas spaudos ir leidėjų centras.

Kelivijje balandžio 15 autorių, pasirašęs "Senas soc. dem." ilgame str. "Kalbėti ar tylėti?" grįžta prie Lietuvos aukso likimo Stockholme ir ieško atsakingųjų. Jis rašo:

"Manding tenka pasveikinti tautininko p. Gaidžiūno vedamą "Dirvą" už straipsnį Lie-

tuvos aukšas vaidinasi Stockholme". Pats straipsnis liečia labai opų klausimą ir redakcija deda prie jo teisingą prieraišą, kad tylėti apie tai negalima.

"Bet kuomet p. Gaidžiūno laikraštis reiškiasi demokratėdimo tendencija, tai liaudininko p. Kardelio vedamoj montreališkėj "Nepirklausomoj Lietuvoj" matosi tautininkėjimas ir noras slėpti bei tylėti apie tai, kas buvo netolimoj praecity."

Už tuos 2,548 svarus lietuviško aukso, kuris buvo perduotas bolševikams, autorius kaltina pirmoj eilėj buv. Lietuvos atstovą Švedijoj p. Gyly, toliau deda atsakomybę ir p. Lozoraičiui, kuriam kaip "šimtaprocentiniam tautininkui" būvę pavesta veiklą derinti, tėraudamasis, kokias jis davė instrukcijas Lietuvos pasiuntiniams dėl atstovybių likvidavimo ir t.t. Juk esą tokia pareiga plaukė iš jam duotų pavedimųj.

Toliau kelia klausimą ir dėl Lietuvos aukso Washingtonė bei jo naudojimo. Esą tą klausimą kėlė pernai soc. dem. savo konferencijoje, bet diplomatai nieko neatsakė. "Manau, kad bergždžia būtų iš jų laukti atsakymo po to, kai ryšium

su Lietuvos aukšu Švedijoje pradeda aiškėti jų visiškas ištišimas ir liurbiškumas. Bet to reikalo negalima palikti tamsoje...

"Juk yra tiesiog skandalas, kad tuo metu, kuomet iš mūsų darbo žmonių prie kiekvienos progos kalėdojami centai ir doleriai gyvybinei lietuviškai veiklai, grupelė smetonišku diplomatų imtų iš Washingtonė esančio Lietuvos aukso fondo stambias algas... Jeigu ir toliau grupei ponų diplomatų bus leista be jokios kontrolės visai lietuvių tautai priklausanti turtą naudoti — tuomet atsakomybė prieš istoriją ir lietuvių tautą už tą skandalinę padėtį kris ant tų, kurie galėdami ką nors padaryti, nieko tuo reikalu nedarys."

Klausimas rimtas, išdėstytas labai aštriais smerkimo žodžiais, kurių ir nekartojome. Bet kai "senas soc. demokratų" veikėjas pasislėpęs per laikraštį iškolioja, o susitikęs akis tuos, kuriuos kolioja, ima linkčioti, tai vargiai ir jų keliamas klausimas bus pajudintas iš vietos.

Tinkamas pirmininkas

Anglijoje "Vienišųjų klubas" išsirinko naują pirmininką: Rev. W. Hugh, aštuonių vaikų tėvą.

Vasario 16 Gimnazija Vokietijoje išigyja nuosavus namus

Vasario 16 Gimnazija pradeda ketvirtuosius mokslo metus. Pasaulio lietuviai, kurių aukomis ji išlaikoma, gali didžiuliais. Reta tauta tremtyje pasirodė tokia sąmoninga, kad taip, kaip mes, giliai įvertintų tautinio švietimo reikšmę, ir tokia solidari ir organizuota, kad pajėgtų pastoviai telkti lėšas gimnazijai išlaikyti. Šiais metais Jūs mokslinate ir aprūpinatė Vasario 16 Gimnazijoje šimtą septynioliasdešimt vaikų, kad su laiku tas jaunimas, tvirtas dvasia ir kūnu, stotų į darbą už Lietuvą, mūsų Tėvyne.

Aplinkybės dabar verčia susirūpinti gimnazijai pastoge.

Dabartinės patalpos kareivinėse, eilę metų netaisytos, yra tokios praštos ir ankštos, kad būtų žala jose toliau vaikų laikyti. Netinkama gimnazijai ir pati vieta. Antra vertus, atsikūrianti vokiečių armija kiekvienu metu gali kareivinių pareikalauti sau ir gimnazija visai netektų pasto-

gės. Dėl pastarosios priežasties nebūtų tat prasmės dabartinį patalpų remontuoti, nes reikėtų išleisti daug pinigų, nežinant, kaip ilgai tektų tomis patalpomis naudotis.

Mūsų visos pastangos gauti iš vokiečių tinkamesnes gimnazijai patalpas buvo bergždžios. Kad trejų metų gimnazijos darbas ir Jūsų aukos nebūtų veltui, išeitis tebuvo arba patiems gimnazijai statyti arba išgyti jau gatavus namus. Jei ir būtų mūsų tarpe galvojančių, kad gimnazija su laiku turės užsidaryti, toks pastatas visuomet būtų panaudotinas ir kitiems naudingiems reikalams, pav., lietuvių senelių ir invalidų prieglaudai, kaip kad turi įsirengę latviai, ar pan. Ir Lietuvos valstybei atsikūrus, tas turtas jai būtų naudingas.

Ilgai ieškojus, pagaliau pavyko rasti gimnazijai ir bendrabučiu tinkamus rūmus prie Mannheimo — Heidelbergo. Kadangi jie yra ne paties miesto ribose, tai ir eventualaus karo atvejui mažiau pavojaus

kad jie nukentėtų. Namai kaštieja 200.000 markių ir apie 100.000 markių reikalinga jų remontui ir pertvarkymui. Taigi, iš viso 300.000 markių arba 75.000 dolerių, kuriuos mums reikia metų bėgyje sumokėti. Namų pirkimo sutartis jau pasirašyta. Turint galvoje, kad naujos gimnazijos pastatymas kaštuotų per vieną milijoną markių, kaina, palyginant, nėra didelė.

Tautiečiai! Mes kviečiame Jus į šią didelę atkanką. Mes prašome visų lietuviškų organizacijų paramos. Vasario 16 Gimnazijai sukūrę, pasiryžę ją išlaikyti, nesustokimė pusiakelėje. Sutelkime reikalingas lėšas ir baikime tą lietuviybės paminklą, kuris visam pasauliui liudys mūsų tvirtą tikėjimą ir šviesią Lietuvos ateitį, kuriai mes dirbame ir ruošiamės.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba:
Pr. Zundė, E. Simonaitis, J. Lukošius, A. Venclauskas, E. Žilius.

Tapkime Vasario 16-sios Gimnazijos Nuosavų Namų Fundatoriais-

Sena svajonė virsta tikrove. Mūsų jaunimas šią vasarą pradės mokintis nuosavuose namuose. Jų kaina, įskaitant remontą, 300,000 DM.

Kiekvienas lietuvis turi jausti šventą pareigą savo sunkiai uždirbtu skatiku prisidėti prie šio taip didelio ir visiems suprantamo reikalo. Dosniems aukotojams bus dėkinga lietuvių tauta ir gausiai atlygins gerasis Dievas!

Kurie nori pasinaudoti mano tarpininkavimu, aukas gimnazijos namams tesiųčia Kan. F. Kapočiu. Jo adresas: Rt. Rev. Feliksas Kapočius, 41 Providence St., Worcester 4, Mass. USA.

Tėv. A. Bernatonis, Vyr. Lietuvos Sielovados Tvarkytojas Vokietijoje

Aplankykite Centralinį Federalinį laike

Open House

Naujai perstatytame kvartale
Kampas Cermak Road ir Austin Blvd.

BALANDŽIO 15-25 DIENOMIS
ATDARA NUO 12 VAL. IKI 8 P. M.
KASDIEN IR ŠEŠTADIENIAIS
(tikrai įalke Open House)

Santaupa \$10—\$90

PINIGINE

Poliso dežutė
Schaefer piestukas
Paper. Mite Plunksna

Santaupa \$100—\$500

NEATBUNKANTI
PLUNKSNA IR
PIESTUKŲ SETAS

Zippo žiebtuvėlis
Manikūrai peiliukas

Santaupa \$600—\$1000

EVANS STALINIS
ZIEBTUVAS

Elgin American Compact
Pigskin sąskaitoms
aplankai
Sportinė kuprinė
Batarejos krovėjas

Santaupa \$1,500—\$3,000

ZADINTUVAS
KELIONEJE

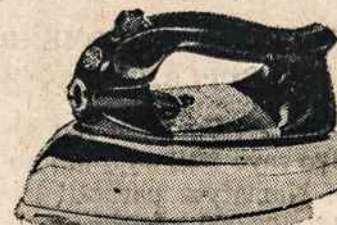
Paukštinės žirklės
Apklotas
Piaustymui setas

Santaupa \$6,000—\$10,000

G. E. RADIO
LAIKRODIS

Seriijos E \$50 US Bond
Sunbeam elektrinis
kavinukas
Sunbeam maišytuvas
400 dien. laikrodis
\$50 Certificate West End
Camera
\$50 Certificate
Two Sisters Shop

Santaupa \$3,500—\$5,000

G. E. GARINIS
LYGINTUVAS
(PROSAS)

Seriijos E. \$25 US Bond
Kokteiliumi stalielis
Gruzdinimui setas
Barometras
\$25 Certificate West End
Camera
\$25 Certificate Two
Sisters Shop

DIDŽIOJI
DURŲ DOVANA

VEIKIA DAUGIAU KAIP 60 METU

Central Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

5953 West Cermak Road • Townhall 3-2002 • Cicero, Illinois

SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10.000 F.S.L.I.C.

PRIE PANMUNJOM inžinerijos kuopos kariai parengia vietą kur bus apskelčiama suzeistaisiais belaisviais.

KŪRYBOS PRIEDAS

Iš ko meldėmės ir meldžiamės

Naujasis kun. Stasio Ylos maldynas

Kun. Dr. J. Vaišnora, MIC.

Lietuviškų maldynų pats seniausias, didžiausias ir plačiausiai paplitęs buvo "Didysis Šaltinis", kuris per eilę metų išėjo daugybę leidimų.

Tai buvo ne tik maldų rinkinys, bet drauge ir liturginis-moralinis vadovėlis, nes jame be tikrųjų maldų buvo daugybė paaiškinimų, pamokymų. Jis ėjo drauge ir platoko katekizmo pareigas. Šis maldynas buvo originalus, lietuviškas, todėl jį lietuviai mėgo, iš jo mokėsi ne tik melstis, rožančius, "gadžinkas" ir giesmes giedoti, bet ir skaityti. Kas buvo išėjęs "Šaltinio" kursą, tas skaitėsi jau pamokytu žmogum.

Pagal "Šaltinio" tipą ir turinį buvo leidžiamos ir kitos mažesnės maldų knygos, kaip "Šaltinėlis, Vainikėlis, Balsas Balandėlis" ir kit. kuriose tilpo iš to paties šaltinio atrinktos maldos ir giesmės. Taigi ilgą laiką šaltinis buvo tikras lietuviškų maldaknygių prototipas ir šaltinis. Maldos buvo nusistovėjusios ir ilgą laiką spausdinamos be jokių pakeitimų, paliekant net šaltinio stilių ir kalbą.

Nepriklausomos Lietuvos laikais pajusta reikalo naujų maldų knygų, nes tiek žmonių išsilavinimas, tiek kalba žymiai pažengė priekin. Tuojau po pirmojo Pasaulinio Karo išėjo iš spaudos prel. Dambrausko - Jakšto nedidutė maldaknygė, kuri padvelkė savo naujumu ir ypačiai buvo mėgiama jaunimo. Kiek vėliau naujų maldynų autorium tapo kan. Sabaliauskas, išleidęs "Šlovinkim Viešpatį" — mišiolėlio tipo maldyną, kuris buvo visų mėgiamas ir plačiai paplitęs. Tas pats autorius išleido dar specialią maldaknygę kariams.

Maldos Bendrovė irgi išleido keletą maldynų. Jie buvo parašyti gražia lietuvių kalba, bet nepasizymėjo savo originalumu. Vis taikytasi prie šaltinio vartotojų tipo.

"Šlovinkim Viešpatį" pasekė Vokietijoje treties metais išleistas kan. Bartkaus redaguo-

tas maldynas Būk mums malonus, kuris turėjo didelį pasisekimą tremtinių tarpe.

Ir Amerikoje buvo leidžiami maldynai. Gausiai jų yra davęs prel. P. Juras. Jos pasižymėjo pataisyta kalba, kiek parda-guotu turiniu, bet ir jos laikėsi šaltinio linijos.

Kun. Stasys Yla ėmėsi sunkaus darbo — duoti lietuvių katalikų visuomenei naujo tipo maldyną, kuris tiek maldų turiniu, tiek sutvarkymu yra tikrai naujas ir originalus. Jį bevartant prisimena naujoji Clevelando lietuvių bažnyčia: rodo pasitaikytą iš tų pačių plytų, kaip ir kitos bažnyčios, tačiau padvelkiant kokių naujumu, lietuviškumu, visai nekliaudančių pirmoje vietoje iškelti Dievo namų grožį, tikslą ir turinį. Panašiai ir kun. St. Ylos maldynas: nors kai kurioms maldos yra iš seniau pažįtamoms, tačiau visumoje jame padvelkta nauja bažnytinė-liturginė malda, apgaubta tarsi lietuvišku rūbu, atatinkančiu lietuvių nuotaikas santykiuose su Dievu. Bet kai kurių, per ilgus amžius nusistovėjusių, Bažnyčios aprobutų, atlaidais apdovantų ir liturgijoje vartojamų maldų, žymi dalis paimta iš įvairių katalikų autorių, kurios paprastai net ne visose ir kitų kraštų maldų knygoje yra aptinkamos. Su-lesenta ir iš lietuviškų autorių visa tai, kas yra gražiausia, kas tinka lietuvių kalbai su Dievu, kas išreiškia jos sielos nuotaiką ir reikalus. Tarp maldų labai vykusiai yra įterp-ta ir kai kurių mūsų poetų religinio turinio eilėraščiai, kas maldyną padaro naują, įdomų, nenuobodų ir savą, lietuvišką.

Patsai maldyno sutvarkymas yra irgi naujas bei įdomus. Pradedama dievos maldomis. Paskui kiekvienai savaitės dienai skiriamos specialios maldos. Toliau eina mėnesių maldos, sukauptos apie svarbiausią to mėnesio šventę. To-

liaus seka metinės maldos kilnojama švenčių eilė. Pačia-me centre stovi svarbiausios liturgijos — Mišių maldos, paduotos mišiolio tvarka; yra ir neliturginės Mišių maldos tiems, kuriems gali būti sunkiau sekti Mišių eigą ir kurie norėtų pasimelsti kitu būdu. Įdomios ir naujos yra visų septynių Sakramentų maldos.

Žmogus nėra vien paskira, nuo nieko nepriklausanti būtybė. Jis yra visuomenės bei įvairių jos sambūrių narys. Todėl ir kun. St. Ylos maldyne nuo bendrųjų maldų pereinama prie asmeninių, kurias galės pasirinkti ir sau prisitaikyti kiekvieno luomo ir profesijos asmenys. Labai gražios ir prasmingos yra šeimos narių maldos. Nepamiršta ir jaunimo organizacijų. Jam skirtos mokyklinės ir organizacinės maldos. Čia ras sau tinkamą maldos žodį Kat. Veikimo, at-ėtininkų, skautų, vyčių, Maldos Apaštalavimo nariai. Kadangi kiekvienas tikintysis yra Bažnyčios dalelė — parapijos narys, maldyne randame ir parapijiečių maldas už savo ganytojus, vadus, parapijiečius. Pagaliau tėvynės maldų skyriuje kiekvienas lietuvis ras progos pasimelsti kaip lietuvių tautos narys už savo tėvynės ir tautos reikalus, o kaip žmogus, paskutinėje maldyno dalyje ras maldų, kuriose jis atliks Dievui savo paregą kaip visuotinės žmonijos narys.

Be šių, sakyčiau, naujų ir naujoviškai sutvarkytų maldų, atskirame skyriuje randame ir tradicines maldas: kryžiaus kelių, rožinio (ražančiaus), li-tanijas, prieššventinių novenų maldas. Gale įdėti taip vad. poteriai, paprastai randami katekizmuose.

Kiek žinome, kun. St. Yla buvo užsimojęs parašyti didesnę apimties maldyną, šiam darbiui skyrė visą eilę metų, nuolat jį tobulindamasis ir taisydamas. Dabar išleistas maldynas, atrodo, yra dalis atrinktų didžiojo maldyno maldų. Maldų knygų badas ir nuolatiniams prašymai bei raginimai greičiau duoti ką yra parengęs, bus paraginę autorių išleisti šį kruopščiai parengtą maldyną, kurį jis pavadino **mažuoju**. Tas rodo, kad ateityje turėtų pasirodyti ir didysis maldynas.

Nors Ekroji malda yra "mogaus minties ir širdies balsas,

lietus seka metinės maldos kilnojama švenčių eilė. Pačia-me centre stovi svarbiausios liturgijos — Mišių maldos, paduotos mišiolio tvarka; yra ir neliturginės Mišių maldos tiems, kuriems gali būti sunkiau sekti Mišių eigą ir kurie norėtų pasimelsti kitu būdu. Įdomios ir naujos yra visų septynių Sakramentų maldos.

Žmogus nėra vien paskira, nuo nieko nepriklausanti būtybė. Jis yra visuomenės bei įvairių jos sambūrių narys. Todėl ir kun. St. Ylos maldyne nuo bendrųjų maldų pereinama prie asmeninių, kurias galės pasirinkti ir sau prisitaikyti kiekvieno luomo ir profesijos asmenys. Labai gražios ir prasmingos yra šeimos narių maldos. Nepamiršta ir jaunimo organizacijų. Jam skirtos mokyklinės ir organizacinės maldos. Čia ras sau tinkamą maldos žodį Kat. Veikimo, at-ėtininkų, skautų, vyčių, Maldos Apaštalavimo nariai. Kadangi kiekvienas tikintysis yra Bažnyčios dalelė — parapijos narys, maldyne randame ir parapijiečių maldas už savo ganytojus, vadus, parapijiečius. Pagaliau tėvynės maldų skyriuje kiekvienas lietuvis ras progos pasimelsti kaip lietuvių tautos narys už savo tėvynės ir tautos reikalus, o kaip žmogus, paskutinėje maldyno dalyje ras maldų, kuriose jis atliks Dievui savo paregą kaip visuotinės žmonijos narys.

Be šių, sakyčiau, naujų ir naujoviškai sutvarkytų maldų, atskirame skyriuje randame ir tradicines maldas: kryžiaus kelių, rožinio (ražančiaus), li-tanijas, prieššventinių novenų maldas. Gale įdėti taip vad. poteriai, paprastai randami katekizmuose.

Kiek žinome, kun. St. Yla buvo užsimojęs parašyti didesnę apimties maldyną, šiam darbiui skyrė visą eilę metų, nuolat jį tobulindamasis ir taisydamas. Dabar išleistas maldynas, atrodo, yra dalis atrinktų didžiojo maldyno maldų. Maldų knygų badas ir nuolatiniams prašymai bei raginimai greičiau duoti ką yra parengęs, bus paraginę autorių išleisti šį kruopščiai parengtą maldyną, kurį jis pavadino **mažuoju**. Tas rodo, kad ateityje turėtų pasirodyti ir didysis maldynas.

Nors Ekroji malda yra "mogaus minties ir širdies balsas,

besikreipiant į Dievą, ir todėl visos maldos yra sukurtos to vidaus balso kalba, tačiau rokia sveikinti autorių, kad jis sugėbėjo parinti ir patiekti Lietuvos katalikams tokius tekstus, kurie geriausiai atitiktų lietuvių kalbai su Dievu. Tiesa, besimeldžiant iš šios maldaknygės negalės, kaip mūsų tėvai darydavo, vi tą iš eilės imti ir kalbėti, bet turės pasirinkti tai, kas laikui, savo padėčiai ir dvasios nuotaikai bei sielos reikalams labiau tinka ir naudinga. Tuo ši maldaknygė yra nauja ir vertinga. O jos patogus formatas daro ją dar labiau miela.

Autorius stengėsi, kad ir kalba būtų gryna bei graži. Tam reikalui pasitelkė žinomą

A. Tamošaitienė — žvejių sodyba Nidoje (kilimas)

kalbininką prof. Praną (ne Antaną, kaip 4 psl. atspaus-ta) Skardžiu, o papuošti ją pasitaikio dail. Tel. Valių. Faktiniai piešiniai ir nuotraukos yra vien tik Lietuvoje garbintų Marijos stebuklingų paveikslų. Gal dėl to, kad ir vardas šiam maldynui duotas "Sveika Marija".

L'nkime, kad šis naujas, gražus, naudingas maldynas atsirastų kiekvieno lietuvių rankose ir padėtų santykiuoti su Dievu, atiduodant Jam savo kaip tvartinio ir kaip lietuvių duoklę.

KNYGOS IR ŽURNALAI

Juozas Grušas — **PABUCIA-VIMAS**. Novelės. Išleido Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn, 11, N. Y. Dail. V. K. Jonynas, 155 psl., kaina \$1,50.

Autorius yra vienas stipriausių lietuvių novelistų, gambiai iškęles žmogaus dvasinį pradžią, sukūręs stiprius charakterius ir intrygą. "Pabučiavimas" yra J. Grušo geriausių novelių rinkinys.

Kazys Binkis — **BALTASIS VILKAS**. Pasaka. Ilustravo F. Ušinskaitė. Trijų spalvų, didelio formato 36 psl. leidinys. Kaina \$1,00. Išleido Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Antanas A. Ols. Parašė, išleido ir atspausdino J. J. Bachunas, 1953 m. 20 psl.

LITHUANIA'S FIGHT FOR FREEDOM by E. J. Harrison.

Išleido Lithuanian American Information Center New York 1952 m., 95 psl.

Šv. Kazimiero Aidai, nr. 4, gražiai iliustruotas, spausdina akademijos bičiulių ir auklėtinė kūrėjų.

Prof. St. Šalkauskis — **SKAUTAI IR PASAULĖŽIŪRA**, trečioji laida. Išleido Akademinių Skautų Sąjūdžio Valdyba. 28 psl. Leidinys gaunamas šiuo adresu: Br. Kvieklys, 631 W. 45th Pl., Chicago 9, Ill.

Mūsų Vytis, nr. 2, kovo — balandžio nr. Pasaulio Lietuvių Skautų Sąjungos vadų, vadovių ir akademinių skautų laikraštis. Redaktorius Br. Kvieklys.

Tėviškėlė — lietuvių vaikų laikraštis, nr. 3. Redaktorius Vladas Vijeikis. Numeris gra-

Lietuviai vokiečių liter. enciklopedijoje

Vienoje "Brueder Hollinek" leidžiamą vokiečių literatūros enciklopediją — "Die Weltliteratur". Ji leidžiama sąsiuviniais ir iš viso bus 3 tomai; vienas tomas turi per 1200 puslapių. Dabar jau spausdinamas antrasis tomas.

I enciklopediją įtraukė ir lietuvių literatūrą. Pirmosiom raidėm nežinia kas talkino, bet nuo K raidės pakviestas prof. A. Maccina, gyvenęs Vokietijoje. Lietuvių literatūros apžvalgai pakūrta 8-9 enciklopedijos skiltys. Juose A. Maccina apžvelgė visą mūsų literatūrą nuo seniausių laikų iki pat šių dienų, įtraukdamas gana daug vardų, datų ir veikalų. Atskirais vardais bus įtraukti apie 22 autoriai. A. Maccina rado reikalą taip pat pataisyti ir papildyti tuos vardus, kurie pateko iki K raidės. Ypač ten Putinas - Mykolaitis buvo siaurai nušviestas. Visos šios pataisos iki K raidės bus spausdinamos atskirame sąsiuvinyje.

žiai iliustruotas piešiniais ir nuotraukomis, medžiaga gražiai pritaikyta vaikams.

Lietuvių Dienos, balandžio nr., iliustruotas lietuviškojo gyvenimo vaizdais. Rėdaguoja J. Vitėnas.

Kun. Stasys Yla — **SVEIKA MARIJA**, mažasis maldynas. Išleido Nek. Pr. Seserys Putnaitė. Dail. Telesforas Valius, 357 psl., kaina 2,50 dol.

Apie rašytojų prieauglį (2)

Dr. J. Grinius — Reikia organizuotų pastangų

Praeitime "Kūrybos priede" (balandžio 5 d.) apie rašytojų prieauglį ir jo ugdymą pasisakė kan. M. Vaitkus, teigdamas, kad poetai savaime išaugę, dabar esanti net poezijos infliacija. Dabar tuo pačiu klausimu spausdiname Dr. J. Griniaus pasisakymą.

Todėl Jūsų teigimas, kad naujų atöinarų vardu mažai tematyti, yra teisingas.

Tačiau vargu galima duoti receptą kaip rašytojų prieauglį reikėtų ugdyti. Man atrodo, kad spaudės raginimas ir net visomenės susirūpinimas mažai tegalės padėti naujems talentams iškilti, jei gyvenamoji aplinka ir visuomenės mokslus einančiam jaunimui statys prieš akis tokius idealus ir uždavinius, kurie yra priešingi dvasinės kultūros kūrybai.

Kas žudo jaunimo diegus

Ir iš tikrųjų toji aplinka, kurioje dabar tenka augti ir bręsti lietuvių jaunimo daugumai, dvasinės kultūros ne tik nebrangina, bet dažnai jos visai nesupranta. Kai pinigų, pelno, turto troškulys yra toks didelis, kad visos kalbos su pažįstamais su šeimos nariais tesisuka tik apie šiuos reikalus, tiems žmonėms dvasinė kultūra atrodo, lyg koks nesu-sipratimas, lyg nesveikų smage-nų padarinys. Tokie žmonės dar pakencia iš tradicijos paveldėtus kultūrinius šablonus, kartais pasinaudoja kultūriniais surogatais — pramogomis, kurios atleidžia įtemptus nervus, lyg kokia coca-cola, bet jiems atrodo beprasme kultūrinė kūryba, kuri reikalauja daug pastangų, bet neduoda pelno. Šitokios nuotaikos ir pažiūros neveikia skatinančiai. Nukreipdamos nuo dvasinių vertybių dėmesį jaunimo, kuriam gyvenimas ir be to šių pinigų malonumų tiek, kad jų nebegali nė aprėpti, jos žudo jaunimo žiedus, nukrypusių į literatūros kūrybą.

Be abejo, kad ir šitokioje nepalankioje aplinkoje gali atsirasti stiprios individualybės drąsių jaunuolių, kurie labiau paklauso vidaus balso negu materialistinių aplinkos gundymų. Tačiau tokie jaunuoliai turi savy genialumo pradų. Tik, deja, genijai tepasitaiko labai retai. O talentai reikalingi palankios aplinkos, paskatinimo, ugdymo, nemaža pastangų ir darbo. To reikalingas ir literatūrinis talentas, kurio kultūrinis bagažas turi būti didesnis negu kitų meno kūrėjų. Tačiau kai aplinkiniai žmonės kultūrinės kūrybos nesupranta arba tiesiog ją niekina, jaunuolių talentai neturi sąlygų išsivystyti arba, pradėję vystytis, jie neužilgo nudžiūsta, kaip nelaistomas daigelis kaitroje. Štai kodėl pastaraisiais laikais iš lietuvių tarpo neiškyla jaunų rašytojų.

Kaip tuos diegus ugdyti

Bet ar nieko negalima padėti jauniems talentams išsiskie-sti? — Nors aplinkos niekas geras norais nepakeis, tačiau ją bent iš dalies galima atsverti sąmoningomis individualiomis ir organizuotomis pastangomis. Mano nuomone, talentų ugdyme nemaža galėtų pasitarnauti mokytojai. Jei jie, pastebėję kokį nors jaunuolį, išsiskiriantį iš kitų savo rašto darbais, imtų globoti, duotų jam temų, jo darbelius paskatindami pataisyti, juos siųstų į laikraščius su savo rekomendacijomis, manau, kad tai atneštų neblogų vaisių. Bet ar yra šiandien tokių lietuvių mokytojų, kurie arti prieitų prie

lietuvių jaunimo ir galėtų jo talentų ugdymui atsidėti?

Talentus galėtų paskatinti ir organizuotos pastangos, saky-sim, jei jaunimui būtų skelbiami įvairių temų nesunkus konkursai su keliomis premijomis. Jei tokie konkursai būtų reti ir atsitiktiniai, naudotų būtų ne-daug. Tačiau jei jie galėtų įvykti kas pusmetį, jei per juos pasižymėję jaunuoliai nebūtų išleidžiami iš akių, bet pa-mami į globą ir ugdomi, manau, kad tai ateičiai duotų nevienu rašytoją. Gal štuos konkursus jauniesiems galėtų imtis orga-nizuoti Lietuvių Rašytojų Draugija? Tačiau tuoj pat ky-la klausimas, iš kur ji ims reikalingų lėšų, kada vieni "pat-riotai" šimtus išleidžia degtinei, o kiti neina į lietuviškas iškilmes, kad nereiktų atidaryti pinigines?

Pačių jaunuolių pastangos

Pagaliau jaunųjų rašytojų talentams ugdyti gali nemaža pasitarnauti pačios jaunųjų organizacijos, ypač jų literatūriniai būreliai ar rateliai. Tačiau, kad jie atsirastų, reikia, kad patys moksleiviai ir studentai pajustų tų būrelių reikala, kad norėtų juose aktyviai reikštis žodžiu ir raštu. Jei nebus noro pavieniu ir kolektyviai literatūros srity padirbėti, raginimai iš šalies tokius būrelius kurti nedaug tepadės. Taigi, šitie būreliai jau supo-nuoja pačių moksleivių ir studentų susidomėjimą literatūra. Tačiau ar jis jaunuose lietuviuose yra? Manau, kad jo ma-ža. Jaunimas jaučia, kad rašytojo kelias yra ilgas, kad reikia nimesti plunksnos net tada, kada keli darbai ar darbe-liai iš eilės išėina nepasisekė. O dar čia aplinka siūlo išmągti kartų lengvesnių dalykų: gerk coca-cola ir kramtyk gumą!

I kitus klausimus, kurie liečia mano rašytojiškų pastangų pradžią, čia neatsakau, nes mano atvejis kitiems negalėtų būti dideliu paskatu.

Kultūrinė kronika

• **Aktorė Albina Katiliūtė**, gyvenanti Hartforde, praeitą savaitę vaidino amerikiečių teatre "Happy Time" pjesėje svarbų vaidmenį. Šis veiksmas ilgai ėjo Broadway teatruose New Yorke ir yra pagamintas to paties vardo filmas.

• **Dail. V. Dobuzinskis**, gyvenęs New Yorke ir čia teatrams ir operoms piešęs dekoracijas, šiuo metu yra Milano, kur Milano Scalos baletui piešia dekoracijas.

• **Monografią apie muz. Č. Sasnauską**, antrą laidą, leidžia kun. Voiciekauskas. Spausdina TT Pranciškonų spaustuve Brooklyne.

• **Bern. Brazdžionis** spaudai parengė naują eilėraščių rinkinį ir jį pavadino "Dangaus paguoda".

• **Prof. A. Maccina**, gyvenęs Freiburgne i. Br., Vokietijoje, balandžio mėn. gale išvyksta paskaitom į Strassburgą, i Laisvosios Europos kolegiją. Paskaitas skaitys lietuviams studentams.

• **Dailės paroda Chicagoje**, atidaryta balandžio 11 d. Marijos Aukštesnės mokyklos rūmuose, susilaukė gyvo susidomėjimo. Šios parodos centre stovi jubilias (60 metų sukaktis) Ad. Galdikas.

• **"Čiurlionio" ansamblio koncertas**, kuriame dalyvaus ir Polyna Stoska (Stoškiūtė) įvyksta Cleveland gegužės 10.

• **Dr. Paplauskas Ramūnas** atstovavo Ottawas Universitetą Amerikos pedagogų kongrese, kuris įvyko Atlantic City, N. J.

A. Tamošaitienė prie savo išausto kilimo

ŠV. RAŠTO VERTĖJUI PAGERBTI

ATBULINIS LAIKAS

„Lėkčiau, lėkčiau, kad galėčiau...“ — cipsėjau po langu, šaltam pavasario vėjui papūtus. Taip norėjau nuskristi kurį šiltesnį kraštus, sakysime, į tokią Floridą, kur kasmet „Keleivio“ šefas silsis. Bet „Darbininko“ bosas man pasiūlė kitą naujieną.

— Ar nenulėktum, — sako, — į šiaurę, apskritai tarant į So. Bostoną? Pasidairytum, ar ten pavasario sniegas jau nutirpo. Esi gi žvirblis — šalčio nebijai. Girdėjau, kad tas miestas nuo pasaulio atkirstas ir seniai jau neturi nuovokos, kas svetur darosi. Atsilikęs nuo svieto su visu Broadway. Patikrink!

Apskritai kalbant, įsakymas. O žinote, ką mano proseneliai sakydavo, kai dar Lietuvoje lukštendavo kviečius. Gi „keno grūdą lesi, to ir reikalais lakstai“. Taip aš ir nuspurdėnu į tą garsųjį pasaulio miestą — So. Bostoną. Iš jo, sako, visi Amerikos genijai išeina.

Radau sniegą jau nutirpusį ir miestą nenušalusį. Apskritai užsimenant, jis ir negalėjo sustirti, nes buvo visas popieriais išklotas. Po juos gatvėse žvirbliai kapstėsi. Norėjau ir aš susivynioti į kurį komiką, bet visi buvo sudrėkę, atidrėkę ir vaikų suseilėti.

Tada aš įsmukau į „Keleivio“ spaustuvię ir nutūpiau, tiesiai ant numerio 15. Norėjau jau snusterėti, kai snapu bakšterėjau į puslapį trečią. Pašokau kaip katino ūsą pamatęs. Manau, kad ir jums lygiai taip būtų, jei pamatytumėte, kaip laikas bėga atbulas, žodžiu sakant, atžagaras, o ne pirmėiviškas, kaip derėtų. Moterims, gammas daiktas, tai patiktų, bet manė baimė sukūrė: galėjau pasijusti dar negimęs.

Taigi, dairausi „Keleivio“ spaustuviėje, o laikas bėga atgal, traukiasi atpastas dienos, savaitės, mėnesiai... Netikite? Parsinešiau įrodymą snape. Skaitykite ir prisiminkite, kad ta „Keleivio“, skiautėlė iš 1953 m. balandžio 15 d. Jūs skaitote:

„Paskutiniai lakais plinta gandai, kad Stalina pradėjo eiti vėlyv. Šiomis dienomis buvo pasklidusi žinia, kad jis jau nebe gyvas. Dabar kyla klausimas, kas užims jo vietą, kai gilti-ė jį nusines“ (Puslapis Trečias).

Taigi, dabar kyla klausimas: ar „Keleivis“ pavirto į vėžį ir stumiasi atbulas ar Jozifas priškelė iš mirusiųjų, kad jį vėžys dar pagrauztų?

So. Bostono garbei reikia pasakyti, kad jis buvo savo datoje ir savo vietoje. Jis net žinojo, kad esu skraidęs į Kremlių ir tupėjęs ant balzamuotų Stalino ūsų. Norėjau juos dar labiau sudrūntinti, bet Malenkovas, užėmęs jo vietą, pravijo. „Kur tu čia lėdi, — sako, — tu kapitalisto snape!“ Vos kvapai išėjau. Taip buvo kone prieš du mėnesius. O čia kas parašyta?

Pasitaręs su kitais žvirbliais, kurie sureka visas naujienas, reikėčiau telegrafavau dar tą pačią naktį: So. Bostonas koncertuoja ir rimu žvegiuoja, tik vienas „Keleivis“ yra atitrūkęs nuo pasaulio tempo ir su visu „milijonu“ skaitytojų traukiasi į stalininį praetį.

Žv. BePastoris

GAISČININKAI kovoją su vėtru kuris kilo Chicagoje. North Side įvykus spūdimui penki antstūrininkai pramonės pastate. Dvi dešimt žmonių užmūsta ir apie 30 sužeisti. Biurų tarnautojai išsigelbėjo, pabėgdami su liepsnosfėnais drabužiais. — Dešinėje: policininkai gebėja sužeistuosius.

Rugsėjo 18 d. 1953 Kauno Arkivyskupui Metropolitui Juozapui Skvireckui sukanka 80 metų amžiaus. Tai nepaprastai sukači-ai jubilėui atminti, J. E. vyskui Brizgiui vadovaujant, Chicagoje yra sudarytas iš įvairių lietuviškų katalikų organizacijų komitetas, kurio pavedimu skelbiamas šis atsisaukimas — kvietimas į visame pasaulyje pasklidusius lietuvius katalikus tam garbingam jubilėui pasirošti ir galimai tuo pačiu metu jį apvaikščioti.

Ta'kydamasis prie vietos sąlygų, Chicago lietuvių komitetas J. E. Arkivyskupo Metropolito jubilėjų yra nutaręs minėti rugsėjo 13 d. Kadangi mūsų garbingo Sukaktuvinio gimtadienis yra darbo dieną, tai minėjimui sutarta pasirinkti sekmadienį prieš tą sukaktį, arba sekantį sekmadienį, rugsėjo 20 d., kur vietos sąlygos tai atlikti leidžia.

Jei kitose JAV lietuvių kolonijose ar iš viso kituose žemės kontinentuose, kur šiuo metu lietuvių gyvena, kiltų mintis, kaip Chicago lietuvių yra nutarę tą jubilėjų minėti, tai keblais sakiniais tuo minėjimo planą galima taip atpasakoti:

1. Rugsėjo 13 d., ar 20 d. (kur kam patogiau) visose lietuvių katalikų bažnyčiose laikomos iškilmingos pamaldos Arkv. J. Skvirecko intencija.

2. Tą pačią dieną surengiamos iškilmingos akademijos su atitinkama paskaita apie mū-

šų didįjį kultūr. ninką, pirmąjį viso šventojo Rašto vertė lietuvių kalbon, tam pašventusį visą savo gražųjį amželį; antroji akademijos dalis meninė.

Be to, svarstomas platesnės monografijos paruošimas ir jos išleidimas. Tam tikslui jau yra davę savo pasižadėjimus, ir atitinkama medžiaga ruošiamą. Tikimasi, kad atsiras ir ne viena auka, reikalinga monografijos išleidimo išlaidoms padengti.

Kadangi Arkv. J. Skvirecko visas gyvenimas buvo pašventas tam, kad lietuvių tautai duotų pilną viso šventojo Rašto vertimą, kuriuo visi lygiai gali naudotis, tai Chicago Komitetas kviečia ir prašo visą lietuviškąją spaudą neatsisakyti paskelbti šį atsisaukimą ir iš viso deramai prisiminti tą retą sukaktį, pagerbiant pirmoj eilėj didįjį mūsų tautos kultūr. ninką, mokslininką. Vytauto Didžiojo Univeresiteto profesorų, Lietuvos bažnytinės provincijos pirmąjį metropolitą ir šimtų šimtais Lietuvos kunigų mokytoją ir globėją.

Chicago lietuvių Katalikų Arkv. J. Skvirecko Jubilėjų Ruošti Komitetas

P. S. Visi turintieji asmeniškų atsiminimų apie garbingąjį Sukaktuvininką, medžiagą monografijos papildymui prašoma siųsti Chicago Komitetui, 6812 So. Washthaw Ave., Chicago 29, Ill.

Ir mokiniai darbuojasi, Omaha, Nebr.

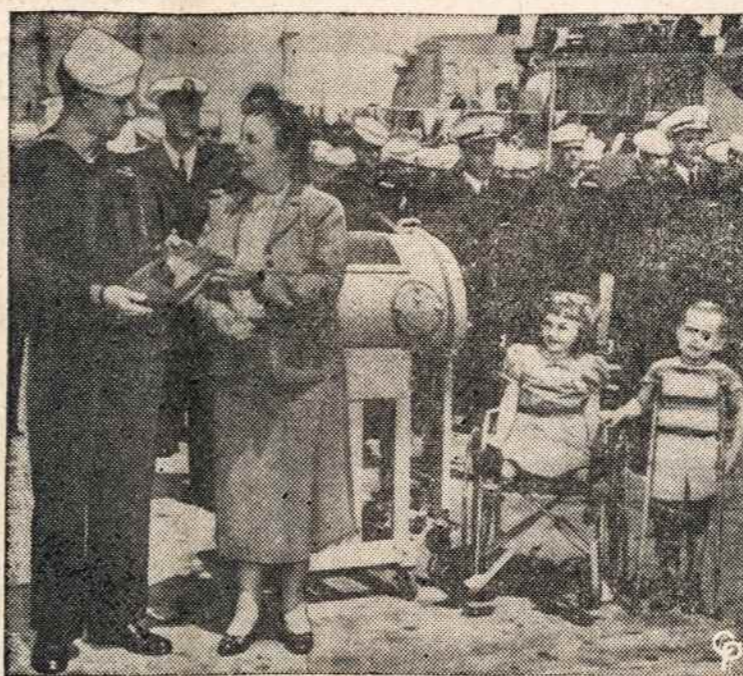
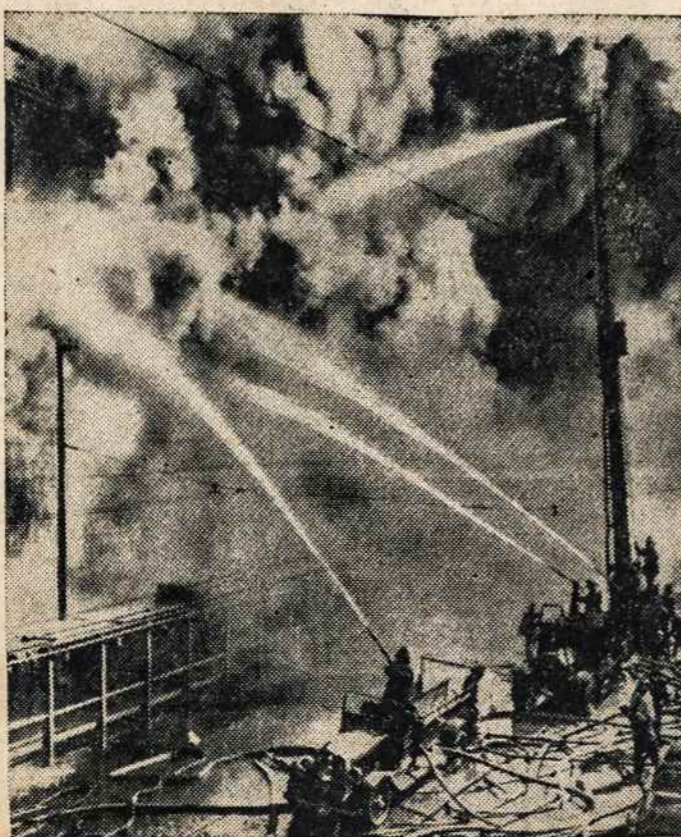
Ne tik suaugusieji deda pastangas sukelti pinigų statomai mokyklai, bet ir patys mokiniai nuosirdžiai darbuojasi. Prieš Velykas jie padarė gryno pelno \$310. Prieš vasaros atostogas mokiniai žada dar uolau padirbti ir sukelti bent tūkstantinę. Klebonas už jų tokius gerus norus žada atsiųginti gražia iškyla — pikniku.

Pratkelių sūnus Zenonas laimėjo 25 dol. vertės boną, kurį kleb. kun. J. Jusevičius nupirko.

Taip pat parapijiečiai aukoja po 128 dol. statybai. Paskutiniu laiku tokią sumą paaukoję: K. Pėstininkaitė, Pakienas ir K. Rusinienė. Po 50 dol.: V. Gustas ir M. Newbenger; žadėjo ateityje išlyginti iki 128 dol.

Staigi mirtis

Balandžio 1 d. staiga mirė Albinas Kisielius. Į Ameriką buvo atvykęs su savo šeima prieš trejus metus. Omahoje dirbo savo specialybės darbu — buvo radijo mechanikas. Darbas gerai sekėsi, tik jo sveikata nuolat šlubavo. Vos sulaukusį 40 metų, Dievas pasiūkė pas save. Liko nuliūdę jo tėvelis, žmona ir dviem sūneliais, brolis, draugai ir pažįstami Omahoje.

POLIO LIGOS ankoms gydyti JAV jūrininkai, grįže iš Korejos su naikintuvu „Collette“, Kalifornijoje, Long Beach, sudėjo \$1800 ir nupirko „gėleinius plaučius.“ Auką priima Mrs. Gail C. Hudson, vajuos vadovė, o ją iteikia karys Robert C. Smith. Du paraližuoti vaikai žiūgiausi karių dosnumu.

Visiems Lietuvos kariuomenės kariams

Bolševikų - komunistų teroras, taip negailestingai palietęs Lietuvą, jau 1940-41 m. laikotaryje neaplenkė ir jos karių. Šimtai įvairaus laipsnio karininkų, puskarininkų ir eilinių karių buvo nužudyti, kalinta ir ištremta į Sovietų Rusijos gilumą priverčiamiesiems darbu.

Susipažinus su turima dokumentine medžiaga, aišku, kad okupantų teroro akčiai sudaro tris etapus:

1. Okupantų pastangos izoliuoti karius 1940 metais, vykdamant masinius areštus ir trenimus (prisiminti švenčionėlių poligono įvykiai 1940 m. rudenį).

2. Priemonės prieš Lietuvos karius, esančius jau raudonosios armijos daliniuose, prasiidėjus rusų-vokiečių karui.

3. Bolševikų - komunistų sistematine akcija prieš pavienius asmenis karinėse formacijose ar civiliam gyvenime.

Šiuo krepiamasi į visus vakarų pasaulyje esančius buv. Lietuvos karius ir prašoma suteikti žinių apie patirtas karių

žudynes, areštus, kalinimą ir trėmimą. Taip pat būsimę dėkingi ir už informacijas apie asmenis, kurie galėtų tokias žinias papildyti.

Surinkta medžiaga pirmoje eilėje bus panaudota Lietuvos laisvinimo byloje, ryškinant raudonųjų despotų genocido metodus okupuotuose kraštuose, o ypač pavergtoje Lietuvoje. Šioje srityje yra artimai bendradarbiaujama su Amerikos Lietuvių Taryba. Su parodymų davėjais bus tariamasi asmeniškai, kad nebūtų pakenkta palikusiems pavergtame krašte.

Surinktoji medžiaga, be to, paliks svarbiu dokumentu Lietuvos kariuomenės ir jos paskirų dalinių tragedijos istorijai.

Lietuvių kalba duodamų parodymų — įvykių aprašymų notarizuoti nereikalinga. Reikalui iškilus, bus paprašyta notarizuoti jų vertimus, kurie bus padaryti medžiagos sutelkimo vietoje.

Turimas žinias siųsti ir informuoti šiuo adresu: Lithuanian National Martirology Section, P. O. Box 1202, Cleveland, Ohio.

Kary, atlik savo pareigą ir prisidėk prie taip svarbios dokumentinės medžiagos telkimo darbo.

Gen. Pov. Plechavičius, Lietuvos Sąjungos „Ramovė“ C. Valdybos Pirmininkas

Jonas Rimašauskas, Lietuvių Tautinės Martirologijos skyriaus vedėjas (prie LRbPK S-gos)

Kad būtų linksmiau

Teisėjas: — Kaip tu drįsai apgauti tuos žmones, kurie tavimi patikėjo? Jis: — Pone teisėjau, kaip tamsa ką nors apgausi, jei jis tavimi nepatikės.

Vietin.

Elizabethe įsteigta Liet. Bend. apylinkė

Balandžio 12 d. įvyko LB apylinkės steigiamasis susirinkimas. Atvyko vos tik 30 žmonių. Gausiai lietuvių kolonijai toks skaičius yra gerokai mažas.

Susirinkimą trumpa kalba atidarė organizacinės komisijos pirm. p. I. Budreckis, o toliau vadovavo išsirinktas pirm. p. B. Vyliaudas. Jis perskaitė paruoštą apylinkės steigimo deklaraciją, kuriai susirinkusieji pritarė. Susirinkime taip pat dalyvavo ir jautrią kalbą pasakė vietos lietuvių parapijos klebono pareigas einęs kun. Dr. Jonas Starkus.

Į apylinkės valdybą buvo išrinkti ir pareigomis pasiskirstė: pirm. komp. J. Žilevičius,

vicepirm. — Vyliaudas, sekr. — K. Jankūnas, išd. — I. Budreckis, jo padėjėju — W. Senkus, kartotekos ved. — K. Bartys ir valdybos nariu — A. Zenkus

Apylinkės kontrolės komisijon išrinkti J. Bagočius —pir. ir p. Juška ir P. Lanauskas — nariais.

Visi susirinkimo dalyviai čia pat susimokėjo ir tautino solidarumo mokestį už 1953 m., o p. I. Budreckis naujosios organizacijos išdui paremti paaukoję 10 dol. Už auką susirinkusieji jam padėjojo karštu delnų plojimu.

Į apylinkės narius įsirašė 41 asmuo. K. J.

Chicago, Ill.

• **Antibolševikinė santarvė** (ABN) Chicagoje, Ashland auditorijoje, gegužės 1 d. rengia bolševikų pavergtų tautų milžinišką demonstraciją susirinkimą parodyti nepalaužiamą valią pavergtosios tautoms išlaisvinti. Lietuvių grupei ABN santarvėje vadovauja Gediminas Galva.

• **Kun. Kun. Jonas Gažiūnas**, pranciškonų senelių ligoninės (Mount Vernon, Ill.) kapelionas, balandžio 19 d. atšventė savo kunigystės 25 metų sukaktį. Lietuvoje jis buvo Vaškų, Ramygalos ir Krekenavos vikaru ir Panevėžio vyskupo sekretorium. Austrijoje jis buvo lietuvių stovyklos kapelionu Graze, o Vokietijoje — Kempdene ir Stuttgarte. Amerikon atvyko 1949 m.

• **Dr. P. Jonikas** balandžio 18 d. Lietuvių Kalbos Dr-jos susirinkime skaitė paskaitą apie lietuvių pavardes ir jų kil-

mę. Ta pačia tema kalbėjo ir per radiją. Tie klausimai reikėtų plačiau ir spaudoje paliesti, nes artėja laikas, kai dauguma tremtinių pradės rūpintis pilietybės dokumentais ir pavardžių trumpinimu

Dykai išbandymas

REUMATISKU SKAUSMŲ ARTHRITIS

Je dar niekad nevertojai ROSSE TABS nuo raumenų skausmų, tančiai susijusių su reumatizmu, artritis ir neuritis, tai kodėl juos nebandyti SIANDIEN mūsų išlaidomis Juos tūkstančiai vartoja jau virš 25 metų.

Šio laikraščio skaitytojams vaistai siunčiami dykai. Mes kviečiame jus juos išbandyti. Leiskite atsiųsti jums siuntinį 24 TABLETES dykai. Jei nepilnai būsite patenkintas gaunama pagalba, gražinkite likusią dalį ir už tai nebūsite mums skolingas. Bandytas nekainuos nė vieno cento. NESIUSKITE PINIGU. Tik tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą

ROSSE PRODUCTS CO., 2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill. Rept. X-3

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted Male

TUOJAU REIKALINGI PATYRĘ VYRAI TEKINTOJAI

- Pastovus darbas
- Geras pradinis atlyginimas
- Apmokamos atostogos ir šventės gydymo apdrauda
- Daug kitų tarnautojo privilegijų, potogus susisiekimas.

Kreipkitės dar šiandien!

American Spring-Wire Specialty
816 N. SPAULDING

Help Wanted Female

MERGINOS - MOTERYS

Puikūs pradiniai darbai Rišimo darbai

• Priimamos prityrusios ir neprityrusios

• Lengvas ir švarus fabriko darbas

• Malonios darbo sąlygos

• Automatinis atlyginimų kėlimas.

310 W. Polk St., 10 aukštas

Patyrimas nereikalingas

MERGINOS — MOTERYS

- Puikus pradinis atlyginimas
- Knygrišybos darbas
- Lengvas, švarus dirbtuvės darbas
- Pradedama anksti — baigiama anksti
- Geriau dirbsi — daugiau uždirbsi
- Galima dirbti viršvalandžiais
- Pastovus darbas — neatleidinėjama

310 W. POLK ST.

12 aukštas

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, LYS ORGANA, DARBININKA IR LIETUVIŲ ŽINIAS
600 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJENOS

Vyt. Bacevičiaus koncertas Carnegie Hall

Mūsų žymusis pianistas V. Bacevičius duoda savo šeštą Carnegie Hall (New Yorke) koncertą sekmadienį, balandžio 26 d. 8:30 val. vak.

V. Bacevičius, teturėdamas 5 metus, pradėjo mokytis muzikos pianinu ir smuikų pas savo tėvelį, muzikos pedagogą. Dešimties metų jau davė pirmą viešą piano ir smuiko rečitalį, atlikdamas smuiku Bethoveno sonatą G major ir Wieniawskio kūrinius, o pianu — Beehoveno trečiąją sonatą, Chopino kūrinius ir savo kompoziciją "Karo atbalsiai". Penkiolikos metų pirmą kartą atliko Mocarto piano koncertą su Lodžės Filharmonijos orkestru. Septyniolikos metų parašė pirmąją simfoniją. 1952 m. ši simfonija buvo atlikta New Yorko Filharmonijos orkestro toj pat garsioj Carnegie Hall.

Baigęs Varšuvos ir Paryžiaus konservatorijas su atsižymėjimo diplomatais, V. Bacevičius pradėjo savo plačią pianisto karjerą vakarų ir vidurio Europoje. Nuo 1927 m. davė 300 su viršum koncertų: Paryžiuje, Briuselyje, Berlyne, Kopenhagoje, Pragoje, Varšuvoje, Kaune, Talline, Helsinkyje ir kituose miestuose. 1938 m. buvo pakviestas Belgijos karaliaus dalyvauti kaip jury narys tarptautiniame pianistų konkurse Briuselyje. Buvo apdovanotas Belgijos karaliaus Leopoldo III kavalieriaus titulu.

1930 m. Vyt. Bacevičius buvo pakviestas profesoriau i Kauno Valstyb. Konservatoriją. Iki 1939 m. bemaž kiekvieną atostogų laiką Bacevičius išvykdavo koncertuoti užsienin. 1939-40 m. P. Amerikoje, (Argentinoj, Urugvajuj, Brazilijoj) atliko 24 koncertus. Vietos žurnalų ir laikraščių buvo įvertintas kaip vienas įvyčiausių pianistų. Ir JAV muzikos

kritikai įvertino Vyt. Bacevičių kaip pirmąjį pianistą ir kompozitorių. Pav. "New York Times" pažymėjo jo "excellent tone"... neišsemiamą techniką ir plieninius pirštus bei didingą atlikimo stilių. Bacevičius šandie turi didžiulį amerikiečių pasekėjų būrį, kuris entuziastiškai remia jo koncertus.

Be anksčiau minėto koncerto Carnegie Hall, V. Bacevičius turės dar tris koncertus balandžio ir gegužės mėn. Be to, jis yra pakviestas koncertuoti ateinančiam sezonui Kanadon, Meksikon, Kolumbijon, Venecuelon ir k. Taip pat Bostone ir kituose Mass., Conn. bei Mich. valstijų miestuose pakviestas koncertuoti individualiai ir kaip solistas su simfoniniais orkestrais.

Carnegie Hall šeštam koncerte V. Bacevičius atliks Bacho, Scallatti, Chopino, Liszto, Ravelio, Debussy, Tcherpnino, Gruodžio ir savo kūrinius.

Lietuvių visuomenė privalėtų parodyti daugiau dėmesio šiam žymiam mūsų pianistui. Newyorkiečiai ir toliau gyvenantieji lietuviai jau dabar, iš anksto, gali užsakyti bilietus, ypač geresnėms vietoms. Kreiptis į Carnegie Hall kasą: 57th ir 7 Ave. kampas, Steinway Box Office, 113 W. 57th St., J. Ginkų, 495 Grand Str., ir "Darbininko" administraciją. **Vacl. R.—as**

V. Bacevičiaus koncertan bilietų galima gauti "Darbininko" redakcijoje, pas J. Ginkų, Carnegie Hall kasoje ir Steinway Box Office (113 W. 57th St.)

Operetės choras balandžio 10 d. buvo susirinkęs pirmom repeticijom su nauju dirigentu operos solistu A. Kutkum. Repeticijos vyksta Piliiečių klubo patalpose, Union Ave., trečiadieniais ir penktadieniais 8 val. vak.

Aprėiskimo parapijoje mirė Kazimieras Kaukaras, 68, balandžio 3, Anges Paukštis, 76, balandžio 4 ir Karolina Leonas, 63, balandžio 17. Naujai pakrikštyti Jonas Algirdas Vainis, šeimoje trečias sūnus; Madeline Sophija Sherkelianas ir Valentinas Vytautas Karmazina, antras sūnus šeimoje.

A + A
Antano Plioraicio mirties metinių sukaktuvių proga, šeštadienį, balandžio 18 d., 8 val. ryto buvo atlaikytos gedulingos šv. mišios ir atgiedotų egzėkvijos. Po pamaldų būrelis artimųjų ir giminių nuvyko į šv. Jono kapines, ten ant velionies kapo buvo pašventintas paminklas. Po iškilmių našlės bute buvo suruošti pietūs.

Kitas šio jungtinio Pabaltijų tautų Komiteto posėdis įvyks balandžio 22 d., kur bus aptariama minėjimo programa ir kitos smulkmenos.

MRS SYLVIA HILL, Oakland, Calif., Pittsburgho teisme liudija, kad ji ir jos vyras, kaip FBI agentai, buvo istoje komunistų partijon. Ji buvo pakviesta liudyti byloje, iskeltoje penkiems komunistams, kurie kaltinami, sieke nuversti JAV valdžia.

Angelių Karalienės piknikas įvyksta liepos 12 d. National Hall Woodside, L. I., N. Y. Višiams parapijiečiams bus išsiuntinė laišakai, kaip pasiekti tą naują pikniko vietą.

Naujas laikas kitą sekmadienį, balandžio 26 d., prasideda vasaros laikas (Daylight saving time). Visi laikrodžiai iš šeštadienio į sekmadienį pavaromi vieną valandą atgal.

Moksleivių ateitininkų susirinkimas bus balandžio 25, 13 val. Aprėiskimo parapijos mokykloje. Bus Dr. L. Andriekaus paskaita, pranešimai iš Baltimorės ir kt.

Vytautas Maželis fotografas, atsidėjęs daro mūsų visuomenininkų, politikų, kultūrininkų ir rašytojų portretus. Paskutiniu laiku jis padarė Kan. M. Vaitkaus ir dr. Paplausko - Ramūno portretus.

Studentų dėmesiai Šį sekmadienį, balandžio 26 d., 5 v. Baltic Freedom House, 131 E. 70 St. New York City įvyks studentų susirinkimas. Paskaitą skaitys kol. V. Kavolis apie toleranciją individo pažiūroms. Visi studentai iš New Jersey ir iš New Yorko ir apylinkių kviečiami dalyvauti. Po susirinkimo įvyks pobūvis.

Ieškoma Palikimo reikalu paieškomos Condrat (Kundrotos) seserys, Cesario dukterys: Karolė, Cesarijona, Jozefina ir Antanina, kilusios iš Jankaičių km., Raseinių ap. Ieškomosios arba žinantieji apie jas maloniai prašomi atsiliepti į Lietuvių Generalinį Konsulatą New Yorke.

Kalbės A. Lapinskas ir A. Olis Balandžio 26 d., sekmadienį, 4 val. p.p., Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga rengia prakalbas Centro pirmininko adv. Antano Lapinsko ir Tarybos nario adv. Antano Olio. Abu atvyksta iš Chicago. A. Olis yra siūlomas kandidatu Chicago mayoro pareigoms.

Susirinkimas New Yorko Dantų Gydytojų Draugijos susirinkimas įvyks šio mėn. 26 d. (sekmadienį) 4 val. po pietų Angelių Karalienės parapijos salėje (kampas So. 4th ir Roebing St.).
Valdyba

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave., Brooklyn 8, N. Y.
Tel. A Pplegate 7-7083

BOSTONO ŽINIOS

Bendruomenės komiteto posėdis įvyko Liet. Pil. Dr-os namuose balandžio 14 d. Svarstyti du pagrindiniai klausimai: knygyno bei skaityklos steigimo reikalas ir Lietuvių Dėnos rengimo galimybės.

Knygyno reikalą tiriant paaiškėjo, kad Bostono viešojoji bibliotekoj esama palankumo plėsti tos bibliotekos lietuviškųjų knygų skyrius. Tos bibliotekos direktoriai yra įteiktas didesnis lietuviškų knygų sąrašas. Tat ir nusistatyta tuo tarpu daryti žygį, kad viešosios bibliotekos skyriai So. Bostone turėtų ko daugiau lietuviškų knygų ir knygų apie Lietuvą anglų kalba. Šalia to numatyta tartis su Liet. Pil. Draugija dėl galimybių įsteigti jos namuose knygyną ir dėl skaityklos.

Tartasi dėl reikalo ateinančią vasarą surengti Bostono lietuvių dieną (pikniką), kurios pelnas eitų visuomeniniam - kultūriniam reikalams. Tuo reikalu numatyta sukviesti platesnį organizacijų atstovų pasitarimą gegužės 9 d.

Finansų sekretoriaus pareigas sutiko eiti P. Žičkus. Iš gauto rašto paaiškėjo, kad nuo balandžio 1 d. Bendruomenės Centras nustatė solidarumo mokesčio 25 cent. per mėnesį.

Lietuvaitės laimėjo Mokinių konteste Vanda Griganavičiūtė, gyv. 699 E. 7th St. So. Boston, buv. Darbininko spaustuvės tarnautojo St. Griganavičiaus dukrė, Nazareth High School mokslo parodoje laimėjo pirmą premiją už bakterijos tyrimo darbą. Jos pavarė minima arkdiecezijos mokinių mokslo parodoj. Elaine Zaikis, gyv. 254 Cottage St., Dorchester, baigusi Šv. Petro liet. parapijos mokyklą, Mgr. Ryan Memorial High School gavo antrą premiją už gipso darbą.

Baleto vaidinimas bus ateinantį sekmadienį, balandžio 26 d., 3 val. p.p. So. Boston High School salėje. Vaidinime dalyvauja daug bostoniškųjų lietuvių vaikų — daugiausia mergaičių. Jie pavaizduoja gražiai šokdami, pasaką, pavadintą "Florindos sapnas". Tas baletas jau buvo syki Bostono vaidintas ir visiems mačiusiems labai patiko, bet tada daug kas negalėjo matyti. Žmonėms prašant, baletas kartojamas antrą kartą. Tiems, kurie jau matė, bus taip pat įdomu; nes yra įvesta daug naujų dalykų. Šokėjoms vadovauja įžymi Lietuvos baletu aktorė T. Babuškinaitė.

Bostono vyčių kuopos valdyba 1953 m. sudaro, dvasio vadas (kartu ir Centro dv. vadas) kun. A. Kontautas, pirm., — John Olevitz, vicepirm. John Daniels, rek, sekr. — Rita Šatas, vald. sek. Evelyn Bender, sek. — Mary Kleponis, kasin. — Josep Ginkus, kas. pad. — Nellie Ginkus ir Alice Laudansky; direktorių tarybą sudaro: Milly Vallis, Diane Šatas, Joseph Lola, Virginia Kleponis, Aldona Jaukubauskas, Patricia Akule ir Lillian Romanskis; trustees — Al Akule ir Edmund Rudis, maršalka — Winifred Skudris.

Automasių savininkams primenama, kad baigiasi laikas patikrinti automobilius ir pasirūpinti inspekcijos ženklais, kurie klijuojami prie stiklo dešinėje pusėje. Kas gegužės 1 d. bus sutiktas be to ženklelio, bus traukiamas į teismą.

Ipolitas Nauragis Operos solistas ir muz. Z'g. Snarskio mišrus choras iš Worcester, Mass., dalyvaus koncerte, kurį rengia "Lietuviško Radio Valanda", vadovaujama Ant. Knežio. Koncertas įvyks gegužės 17 d. High School salėje, Thomas Park, So. Boston.

Padėka Kovo 22 d. surengtas koncertas praėjo sėkmingai. Už jo pasisekimą pirmiausia dėkojame programos dalyviams: solistei A. Dambrauskaitei, solistui St. Liepui, komp. J. Kačinskui ir akt. H. Kačinskui. Ypatingą padėką reiškiamo Ulpams, kurie rūpestingai bei atlyginimo globojo viešnią solistę. Dėkojame Lemberiams, Kriščiukaišienei, uoliai talkininkavusiems aukomis ir darbu svečius priimant. Dėkojame labai Darbininko, Draugo ir Keleivio redakcijoms už koncerto reklamą. Dėkojame visiems kitiems, kurie kuo nors prisidėjo koncertą rengiant.

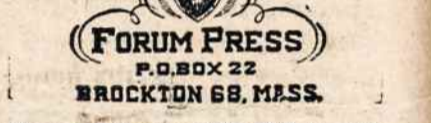
Tą pačią dieną surengta išvyka į Mass. universitetą taip pat buvo sėkminga. Dėkojame komp. J. Gaideliui ir jo vedamam vyrų chorui, O. Ivaškienei ir jos vedamai šokėjų trupei. Tegu šie pirmieji didesni žygiai glaudina mus į vis platesnius laimėjimus kultūriniam darbe.

ALB Bostono Apylinkės Komitetas

ATLIEKAME ĮVAIRUS SPAUDOS DARBUS

FORUM PRESS yra lietuviška, moderniška spaustuvė, kurios savininkas yra A. Peldzius, ilga metus buvęs "Darbininko" administratorius. Šioje spaustuvėje yra atliekami įvairūs spaudos darbai; kartinai: konstitucijos * mokesčių knygelės * pamfletai * plakatai * įvairūs tiketai * laiškas antraštės, * vokai * vestuvių pakvietimai —, Wedding Invitations ir t.t.

FOTOGRAFIJOS būdu — Offseta perspausdiname: maldaknyges, * mokyklų vadovėlius ir t.t. Visais spaudos reikalais kreipkitės:

FORUM PRESS
P.O. BOX 22
BROOKTON 68, MASS.

Namų adresas: 32 Wilder St. Tel. Brockton 4964-M

S. Baracevičius ir Sūnus FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia sermenimis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemaisiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikalė šaukėte: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Grabariai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia sermenimis dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

ISPANIŠKAS DZINGELIS

Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išputimo, dusinimo, troškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, dieglių ir skausmingu mėnesiniu; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligonio kambary ir patį ligonį, suskutus šaknis darytis arbata ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkys ir džiaugiesiems malonių kvepėjimu. Svaras Dzingelio \$3.00; kvoteris svaro \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

Pasirengimas birželio dienų minėjimui

Balandžio 15 d. buvo sušaukta visų New Yorke esančių lietuvių, latvių ir estų tautų organizacijų atstovai. Jie nutarė birželio mėn. surengti Pabaltijo deportacijos diena. Kartu jie pripažino, kad iki šiol buvusi tos sukakties minėjimų programa buvo per ilga ir jėgimo kainos buvusios per didelės. Dabar pasisakyta, kad minėjimo programa neužimtų ilgiau kaip 2-3 valandas ir jėgimas būtų laisvas. Bus priimamos tik aukos. Aukomis manoma padengti visas susidariusias išlaidas.

Šventei rengti sudarytas visų tautų komitetas. Į komitetą įeina kiekvienos tautos penki atstovai lietuvių — P. Montvila, M. Kizytė, J. Šlepetys, M.

Tolišius ir P. Vainauskas; estų — E. Derrick, H. Leesmont, A. Mei, E. Roost ir L. Vahter; latvių — P. Ibre, A. Klive, V. Matuzelis, Dr. A. Muenlenbachs ir Ct. Stankewitz.

Šiomet pagal eilę vadovavimas šiam komitetui atiteko estams. Komiteto pirmininku išrinktas L. Vahter, Estijos Laisvės Komiteto pirmininkas. Vicepirmininkais išrinkta: M. Kizytė ir Paul P. Ibre. E. Roost išrinktas Komiteto sekretoriumi ir A. Mei — Komiteto išdinininku.

Kitas šio jungtinio Pabaltijų tautų Komiteto posėdis įvyks balandžio 22 d., kur bus aptariama minėjimo programa ir kitos smulkmenos.

Jau 12 metų, kai visi klausia "LIETUVOS Atsiminimų" RADIO VALANDŲ klausykitės transliuojamos SEŠTADIENIAIS iš New Yorko stoties WEVD 1330k-107.5m DIREKTORIUS **Jokūbas J. STUKAS** asistuoja Alf. PETRUTIS 1264 WHITE ST. HILLSIDE, N. 7 Tel. WA 6-3325.

BALETMEISTERIS STASYS MADZELIAUSKAS pastoviai gyvena Brooklyne ir moko **VAIKUS ŠOKIO MENO** Gerb. Angelių Karalienės parapijos klebonas mielai leidžia naudotis parapijos sale. Pamokos vyksta kas šeštadienį 4 val. p.p. PRIIMAMI NAUJI MOKINIAI-ES

Lietuvių Radio Draugijos Programos J. P. GINKUS, Direktorius Trečiadieniais 9:30 val. vak.—WWRL 1600 kc—5000 w. GYVUOJA PER 23 METUS Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika. 495 GRAND ST., J. P. GINKUS, Direktorius Tel. EV. 4-9293 AD JEZAVITAS Muzikos Dir. BROOKLYN 11, N. Y. J. VALAKAS Pranešimų Dir.

CAMBRIDGE, MASS.

Balandžio 12, Atvelykyje Nekalto Pr. bažnyčioje kleb. kun. Pr. Žuškaitis atlaikė šv. mišias, kuriose dalyvavo didelis skaičius narių vietinės draugijos vardu "Cambridge"iaus Amerikos Lietuvių Klubas. Mišias užpūso kas metai prisiminimui mirusiųjų narių.

Popiet įvyko penktas metinis bankietas klubo patalpose, 163 Harvard St. Erdvi svetainė tuojaus prisipildė klubo narių ir jų svečių. Po skanių valgių pirmininkas Vilimas J. Sabas pradėjo ir vedė kalbų programą dalį. Atvykęs Cambridge miesto mayoras, Joseph A. DeGuglielmo, prabilo į publiką gražią kalbą apie šiuo dienų atsargumo reikalą iš civilinės valdžios pusės. Po jo dainininkų būrelis, vadovaujamas vargonininko Mamerto Karbausko, padainavo lietuviškų dainelių. Dainininkams visi sutartinai padėjo... Tas publikai labai patiko. Toliau kalbėjo kun. J. Petrauskas, parapijos vikaras, sveikinęs klebono vardu ir linkėjęs pasisekimo.

Susirinkusius taipgi sveikino buvusis vikaras, dabar paskirtas miesto ligoninių kapelionu, kun. Juozas Naudžiūnas.

Klubo valdyba šia proga viešai reiškia gili padėkos žodį p. Ambrozaitienei, kurį apsiėmė ir kuo puikniausiai atliko vyriausios šeimininkės pareigas. Jai į pagalbą atėjo Mačiukienė, Jankauskienė, Skirienė, Šepūtienė ir Paliulienė. Jos paruošė labai skanius valgius.

Iš vyrų buvo visų valdybos nariai, vadovaujami p. Radaičio, klubo vicepirmininko.

Po trumpos pertraukos sekė šokiai, kuriuo metu grojo smagus Al. Šakalio orkestras. Jis groja tris kartus į savaitę šokiams pačiame klube. Valdyba ir direktoriai dėkoja visiems dalyviams ir kartų ragina neužmiršti, kad birželio 14 d. bus klubo piknikas Romuvos Parke, Brockton, Mass. Ten susitikime ir turėsime vėl kitą labai gerą ir smagų pasilinksminimą.

Leonas Lievša

SOUTH BOSTON LINKSMAS VAKARAS "ŠURUM—BURUM" SU GRAŽIA PROGRAMA SEKMADIENI, BALANDŽIO 26, 1953, Lietuvių Piliiečių D-jos salėje, 368 Broadway, kamp. E St. Pradžia 4 val. Programa 6 val. Orkestras 8 val. Programa oje: Tautinių Šokių Grupės vyresnieji ir jaunamėčiai, O. Ivaškienei vadovaujant; Mergaičių Choras iš Parapijinės Mokyklos, Seselių paruoštas. Ir kitokie įvairumai. Visas pelnas J. N. Seselėms. Įžangos auka tik 75c. Ruošia ir iš visos apylinkės įvisų atsilankyti: **Lietuvių Seselių Rėmėjai Bostone**